

Szkoła Podstawowa im. Bohaterów Września 1939 r. w Radymnie

SZKOLNY PROGRAM
WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNY
2025/2026

Rada rodziców po zawarciu porozumienia z Radą Pedagogiczną dopuszcza
Program Wychowawczo-Profilaktyczny na rok szkolny 2025/2026 do realizacji

PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. 1997 nr 78 poz. 483)
- Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1989 roku (Dz.U. 1991 nr 120 poz. 526).
- Powszechna Deklaracja Praw Człowieka z dnia 10 grudnia 1948 r.
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. 1991 nr 95 poz. 425).
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 1082 oraz z 2022 r. poz. 655, 1079, 1116, 1383, 1700 i 1730).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28.06.2024 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. poz. 1591 oraz z 2018 r. poz. 1647 z późniejszymi zmianami) oraz z dnia 22 lipca 2022 zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych szkołach i placówkach.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U. z 2020 r. poz. 1309).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 22 stycznia 2018 r. w sprawie zakresu form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. 2018 poz. 214).
- Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r. (Dz.U. 2021 poz. 1119).
- Ustawa o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych z dnia 9 listopada 1995 r. (Dz.U. 1996 nr 10 poz. 55)
- Ustawa o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich z dnia 9 czerwca 2022 r. (Dz. U. 2022 poz. 1700).
- Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz. U. 2005 Nr 180 poz. 1493).
- Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 27 października 2020 r. (Dz. U. 2020 poz. 2050)
- Narodowy Program Zdrowia 2021-2025

I. WSTĘP

Wychowanie to świadome, zaplanowane, a zarazem realistyczne działania całej społeczności szkolnej zakładające współpracę z najbliższym środowiskiem ucznia i jego rodziną. Proces ten odbywa się w każdym momencie życia dziecka i polega na wspieraniu go w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Wychowanie jest wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży. Szkoła, jako instytucja służąca edukacji i socjalizacji pełni istotną funkcję, stanowi czynnik chroniący dzieci i młodzież przed niepożądanymi zachowaniami.

Program wychowawczo-profilaktyczny staraliśmy się tak skonstruować, by spełniał wymogi podstawy programowej oraz oczekiwania uczniów, rodziców i nauczycieli. Ważnym jego elementem jest tworzenie pozytywnego klimatu społecznego szkoły, w oparciu o zasady bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego uczniów. W programie ujęto wychowywanie dzieci i młodzieży do wartości oraz położono akcent na kształcenie i rozwijanie obywatelskich, patriotycznych i społecznych postaw uczniów. Zaplanowane działania mają służyć wzmacnianiu poczucia tożsamości narodowej, przywiązania do historii i tradycji narodowych. Realizacja działań ma pomóc w przygotowaniu i zachęcaniu dzieci i młodzieży do podejmowania działań na rzecz środowiska szkolnego i lokalnego, w tym do angażowania się w wolontariat.

Szkoła jest instytucją, która ma bezpośredni wpływ na rozwój ucznia, dlatego też realizuje wychowanie profilaktyczne, które stanowi integralną część wychowania ogólnego. Program obejmuje zagrożenia i opisuje różnorodne celowe działania adresowane do uczniów, rodziców i pracowników placówki, będące odpowiedzią na zdiagnozowane potrzeby społeczności szkolnej. Jego zadaniem jest reagowanie na rozmaite zjawiska społeczne, które oceniane są, jako szkodliwe i niepożądane. Ujęte w programie działania wychowawczo-profilaktyczne mają na celu wyposażenie młodego człowieka w umiejętności budowania dobrych relacji międzyludzkich. Jego nieodzownym elementem są oddziaływania służące znajomości sposobów radzenia sobie w sytuacjach trudnych, stresowych i konfliktowych, wyrażania swoich potrzeb, emocji i opinii bez naruszania godności osobistej innych ludzi. Istotnym zadaniem z obszaru profilaktyki ujętym w programie jest reagowanie na zagrożenia i problemy oraz przygotowanie młodych ludzi do podejmowania słuszných wyborów, informowanie o zagrożeniach, pokazywanie alternatywnych dróg wyboru, które sprzyjają prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu. Zaplanowane działania wychowawczo - profilaktyczne wspierają pracę nad harmonijnym rozwojem osobowości i zdrowym stylem życia uczniów.

II. MISJA WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNA SZKOŁY

*„Do wychowania dziecka potrzeba morza miłości
i oceanu cierpliwości”*

Janusz Korczak

- Stworzenie warunków do prawidłowego rozwoju każdego ucznia tak, aby umożliwić mu potencjalny sukces w dalszej edukacji, na kolejnym etapie kształcenia.
- Promowanie systemu wartości respektującego: dobro, prawdę i szacunek dla drugiego człowieka.
- Traktowanie podmiotowo uczniów, rodziców i nauczycieli.
- Zapewnienie uczniom bezpieczeństwa fizycznego, emocjonalnego i dobrej atmosfery edukacyjno - wychowawczej.
- Ochrona i wzmacnianie zdrowia psychicznego uczniów.
- Zintegrowanie działalności szkoły ze społecznością lokalną, otwartość na inicjatywy.

III. WIZJA WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNA SZKOŁY

Szkoła świadoma współczesnych zagrożeń cywilizacyjnych, tworzona w oparciu o kulturę i tradycje narodowe, cywilizację europejską oraz ponadczasowe i ogólnoludzkie wartości.

Spółeczność szkolną, jako formę wspólnoty wychowawczej stanowią uczniowie, ich rodzice oraz wszyscy pracownicy szkoły, współpracujący w atmosferze wzajemnego zrozumienia i szacunku w podejmowaniu wyznaczonych zadań.

Szkoła prowadzi systematyczną działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną, profilaktyczną wśród uczniów, ich rodziców lub opiekunów oraz nauczycieli, wychowawców i innych pracowników szkoły, mającą na celu wykształcenie u uczniów pozytywnych cech, takich jak: samodzielność, uczciwość, odpowiedzialność, ciekawość świata, tolerancja, poszanowanie godności innych ludzi, poszanowanie prawa, obowiązkowość i punktualność.

IV. DIAGNOZA SZKOLNA

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny został opracowany na podstawie:

1. Diagnozy problemowej w szkole i ewaluacji programu 2019/2020, 2020/2021, 2021/2022, 2022/2023, 2023/2024, 2024/2025.
2. Modyfikacji programu dokonano w oparciu o analizę wyników ewaluacji szkolnego programu wychowawczo – profilaktycznego z roku szkolnego 2024/2025 oraz następujących kierunków polityki oświatowej Państwa na rok szkolny 2025/2026:
 - Szkoła miejscem edukacji obywatelskiej - kształtowanie postaw patriotycznych, społecznych i obywatelskich, odpowiedzialności za region i ojczyznę, dbałości o bezpieczeństwo własne i innych.
 - Promocja zdrowego trybu życia w szkole - kształtowanie postaw i zachowań prozdrowotnych. Wspieranie aktywności fizycznej uczniów.
 - Profilaktyka przemocy rówieśniczej. Zdrowie psychiczne dzieci i młodzieży, wsparcie w kryzysach psychicznych.
 - Promowanie higieny cyfrowej i bezpiecznego poruszania się w sieci. Rozwijanie umiejętności krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie. Poprawne metodycznie wykorzystywanie przez nauczycieli nowoczesnych technologii, w szczególności opartych na sztucznej inteligencji oraz korzystanie z zasobów Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej.
 - Promocja kształcenia zawodowego w szkołach podstawowych oraz w środowisku pracodawców. Wzmocnienie roli doradztwa zawodowego.

AD. 1. Dane z diagnozy zachowań problemowych w szkole i z wcześniejszych ewaluacji.

Informacja z diagnozy zachowań problemowych w szkole

- Z diagnozy wynika, że rozpowszechnienie czynników chroniących (dobre relacje z rodzicami, rówieśnikami, wiara, praktyki religijne, preferowane wartości, strategie radzenia sobie w sytuacjach trudnych) jest zdecydowanie większe niż czynników ryzyka (wiek inicjacji używek, częstotliwość, agresja, przemoc rówieśnicza).
- W funkcjonowaniu uczniów są uruchomione tendencje rozwojowe i zainteresowanie pomocą drugiemu człowiekowi (angażowanie się wolontariat).
- Najczęstsze niepożądane zachowania uczniów w szkole to: wulgarny język, agresja słowna, przejawy zazdrości i egoizmu, nadmierna ruchliwość, tzw. gadulstwo oraz niekulturalne postawy. Zdaniem nauczycieli uczniowie czasami obrażają kolegów, dopuszczają się zachowań, które odbierane są, jako przykre.

- W pewnej skali dochodzi poza szkołą do takich sytuacji jak obrażanie innych za pomocą Internetu i telefonów komórkowych.
- Niektórzy uczniowie doświadczają wykluczania z grupy. Zdarzają się incydentalne zachowania, które jak zauważają nauczyciele przynoszą pewnej grupie uczniów szkody w postaci obniżonej samooceny, lęku, braku poczucia bezpieczeństwa, bezradności, obawy, złego samopoczucia i niepewności.
- W szkole dochodzi czasem do aktów agresji słownej i fizycznej lub znamion przemocy rówieśniczej.
- Rodzice znają i w procesie wychowawczym zwracają uwagę dzieci na przestrzeganie norm społecznych obowiązujących w środowisku szkolnym. Ponadto uważają, że dzieci te zasady przestrzegają i zachowują się w szkole kulturalnie, adekwatnie do sytuacji. Pomimo podejmowanych przez rodziców działań pewna grupa uczniów, jak pokazują badania, czasami łamie zasady i normy współżycia społecznego. Kilku chłopców przyznaje się do niewłaściwych zachowań wobec nauczycieli i pracowników szkoły.
- Rodzice i nauczyciele są zdania, że dzieci czują się w szkole bezpiecznie. Potwierdza to zdecydowana większość uczniów.
- Rodzice, nauczyciele i uczniowie dostrzegają problem niekorzystnych zmian u uczniów spowodowanych skutkami pandemii: obniżony nastrój, spadek motywacji do nauki, podwyższony poziom stresu, deprywacja potrzeb rówieśniczych, zwiększona tendencja do oszukiwania, ograniczanie się do kontaktów wirtualnych, częstsze zmęczenie, zniechęcenie, słabsza energia u uczniów, częstsze ujawnianie trudnych emocji, nuda, uzależnienie od komputera, konfliktowość. Według wyników do czynników chroniących należą: lepsze relacje dzieci z rodzeństwem.
- Rodzice i uczniowie spójnie wypowiadają się na temat skali zjawiska cyberprzemocy, hejtu, który dotyka często i bardzo często ok. 12 % badanych uczniów. Mniej informacji o doświadczeniach uczniów dotyczących cyberprzemocy, hejtu mają nauczyciele i wychowawcy. Relacje rodziców z dziećmi oparte na zaufaniu stanowią czynnik chroniący.
- Uczniowie prawidłowo oceniają zachowania trudne w procesie wychowawczym i uznają je za niewłaściwe, są nimi: wulgarny język, odrzucenie, wykluczenie, przyjmowanie narkotyków, picie alkoholu, palenie papierosów, e-papierosów, kombinowanie, oszukiwanie, brak mikrofonu w pracy zdalnej, nieobecność nieusprawiedliwiona.
- Niepokojący jest ambiwalentny stosunek uczniów do zachowań szkodliwych w procesie wychowania, co stanowi czynnik ryzyka.

Informacje na temat radzenia sobie rodziców i nauczycieli ze stanami emocjonalnymi uczniów.

- Osobom dorosłym trudno jest z niektórymi stanami emocjonalnymi dzieci i młodzieży, takimi jak np. rozdrażnienie, irytacja, złość, gniew, stres, nuda, smutek, strach, poczucie winy, wstręt, wstyd. Dotyczy to bardziej rodziców, niż nauczycieli. Możliwe, że wynika to z głębszych więzi i zaangażowania

emocjonalnego w proces wychowania dziecka. Na taki wynik badawczy może rzutować to, że ankietę wypełnili rodzice, którzy przyszli na okresowe spotkania z wychowawcą, co może sugerować, że są zaangażowani w rozwój i edukację własnych dzieci.

- Możliwe, że rodzice w okresie adolescencji napotykać trudności z regulacją stanów emocjonalnych dzieci. Mają inne wyobrażenie i oczekiwania w stosunku do przemian jakie następują w rozwoju emocjonalno-społecznym młodych ludzi.
- Z danych od rodziców i nauczycieli wynika, że kondycja psychiczna około 30% dzieci jest zaskakująca.
- Godny uwagi jest fakt wynikający z badań, że zdecydowana większość rodziców nie widzi potrzeby wsparcia ze strony szkoły ich kompetencji wychowawczych.

Informacje na temat sposobów radzenia sobie uczniów z własnymi emocjami.

- Uczniowie rozpoznają własne emocje i uczucia.
- W subiektywnej ocenie deklarują, że dość zadawalająco radzą sobie z przeżywanymi stanami emocjonalnymi.
- Wątpliwe są natomiast sposoby uczniów w radzeniu sobie ze sferą emocjonalną. Ta grupa młodzieży, która udzieliła odpowiedzi stosuje strategie unikania, wypierania, odwracania uwagi, zagłuszania, przespania, przeczekania. Należy podkreślić, że w tym pytaniu badawczym znalazło się sporo uczniów, którzy nie udzielili żadnej odpowiedzi.

Informacje na temat psychospołecznych uwarunkowań (czynników chroniących i czynników ryzyka) wynikających z kompetencji miękkich takich jak relacje, radzenie sobie z emocjami.

- Zdecydowana większość uczniów jest zadowolona ze swoich kontaktów z rówieśnikami i rodzicami, co stanowi bardzo duży czynnik chroniący.
- Dziewczyny doceniają wartość przyjaźni, natomiast chłopcy dobrze się czują wśród rówieśników i kolegów z klasy.
- Patrząc na rodziców uczniowie podkreślają większą więź z matkami.
- Zarówno uczniowie jak i ich rodzice twierdzą w badaniach, że mają wzajemne dobre relacje, co jest bardzo istotne w rozwoju młodego człowieka. Pewna grupa uczniów ujawniła trudności w relacjach z własnymi ojcami, stanowi to 14% badanych natomiast z matkami stanowi 8% ankietowanych uczniów. Jest duże prawdopodobieństwo, że wynika to z procesu dojrzewania, próby budowania własnej odrębności, autonomii, tożsamości a drugiej strony z trudności w relacjach z najbliższymi, którzy nie w pełni rozumieją lub akceptują ten fakt.

- Znaczącymi ważnymi osobami w życiu naszych uczniów są dziadkowie, kuzynostwo. Jeśli chodzi o relacje z rodzeństwem opinie są zróżnicowane, chociaż duża grupa uczniów wskazuje na ich wspierający charakter.
- Istotnym czynnikiem ryzyka jest mała świadomość uczniów dotycząca konstruktywnych strategii radzenia sobie z emocjami i uczuciami, która może generować problemy w rozwoju społecznym.
- Kolejnym czynnikiem ryzyka na jaki należy zwrócić uwagę jest procent rodziców biorących czynny udział w okresowych spotkaniach z wychowawcą. Ankietę wypełniło około 50 % rodziców.
- Niepokojące również jest to że bardzo duża grupa rodziców (68,62%), nie widzi potrzeby wsparcia ze strony szkoły własnych kompetencji wychowawczych.

Wnioski:

- Należy uwzględnić pracę z uczniami i rodzicami pod kątem wdrażania do odpowiedzialności za proces edukacyjny. Należy podjąć działania podnoszące motywację uczniów.
- W pracy z rodzicami należy poszerzyć świadomość dotyczącą ich odpowiedzialności i ważności w życiu dziecka.
- Należy wzmacniać dobre relacje uczniów z rodzicami, rodzeństwem, kolegami, nauczycielami, bo to stanowi czynnik chroniący w ich rozwoju.
- Należy realizować działania służące ukazywaniu uczniom tego, co dobre i wartościowe oraz wzmacniać działania wychowawcze szkoły i domu.
- W SzPWP należy uwzględnić pracę z uczniami i rodzicami pod kątem wsparcia zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży.
- W codziennej pracy profilaktyczno-wychowawczej należy kłaść nacisk na uczenie dzieci i młodzieży rozumienia własnych stanów emocjonalnych i brania za nie odpowiedzialności.
- Należy również modelować konstruktywne sposoby radzenia sobie w codziennych, trudnych sytuacjach społecznych.
- W pracy z rodzicami należy poszerzyć świadomość znaczenia rozwoju emocjonalnego i jego wpływu na funkcjonowanie społeczne.
- Należy wzmacniać dobre relacje uczniów z rodzicami, rodzeństwem, kolegami, nauczycielami, bo to stanowi czynnik chroniący w ich rozwoju.

- W pracy profilaktyczno-wychowawczej należy podejmować różnorodne działania służące ochronie dzieci i młodzieży przed nadmiernym kontaktem z ekranem, cyberprzemocą i hejtem. Uczniów doświadczających przemocy w sieci Internet a także sprawców należy zachęcać do korzystania z pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole lub poza nią.
- Należy obserwować uczniów w szkole i w przypadku problemów rozwojowych zachęcać ich i umożliwiać im korzystanie z pomocy psychologiczno - pedagogicznej w szkole. W przypadku uczniów z trudnymi objawami takimi jak depresja, samookaleczenia, zaburzenia zachowania należy podejmować współpracę z rodzicami, w celu udzielania tej grupie dzieci specjalistycznej pomocy poza szkołą.
- Ambiwalentny stosunek uczniów do zachowań szkodliwych (palenie papierosów, picie alkoholu, narkotyki, wulgarny język, wykluczanie) w procesie wychowania stanowi czynnik ryzyka. W związku z powyższym należy w dalszym ciągu, z większą uwagą realizować działania służące ukazywaniu uczniom tego, co dobre i wartościowe oraz wzmacniać działania profilaktyczno- wychowawcze szkoły i domu.
- Należy kontynuować działania na rzecz uczniów z zakresu profilaktyki uzależnień oraz rozwijania kompetencji emocjonalno-społecznych.
- Należy zapobiegać uzależnieniom, agresji werbalnej, sytuacjom przezywania, wyśmiewania, obrażania, wyzywania, wykluczania i poniżania innych, w tym poprzez sieć Internet.
- W dalszym ciągu należy uwzględniać potrzeby poszczególnych klas z zakresu profilaktyki uzależnień.

AD. 2. Dane istotne do modyfikacji programu wynikające z ewaluacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego Szkoły 2025/2026

Cele ewaluacji i spostrzeżenia:

1. Rozpoznawanie środowisk klasowych - dostarczenie informacji na temat funkcjonowania uczniów w grupach rówieśniczych.

Uczniowie przeżywają pozytywne stany emocjonalne, gdy są w dobrych relacjach rówieśniczych i gdy spotykają się z uznaniem w klasie, dobrą oceną. Wycieczki klasowe i inne formy integracji korzystnie wpływają na rozwój relacji rówieśniczych w zespole klasowym. Niemniej jednak pewna grupa uczniów ma niską świadomość przynależności i funkcjonowania w grupie oraz uwzględniania potrzeb innych.

2. Rozpoznanie postaw emocjonalno-społecznych uczniów w zespole klasowym. Ocena psychospołecznych uwarunkowań - czynników chroniących i czynników ryzyka w relacjach rówieśniczych.

Uczniowie przeżywają sporo chwil radosnych w klasach, zwłaszcza gdy są uwzględniani, wspólnie spędzają czas z rówieśnikami na zabawie lub innych wspólnych działaniach. Smutek i inne trudne emocje uczniowie ujawniają w sytuacjach konfliktowych typu przezywanie, podnoszenie głosu, dokuczanie, wyśmiewanie, wykluczanie z zabawy i innych aktywności, straszenie, zazdrość kolegów, przeszkadzanie, pomówienia, negatywne ocenianie, krytykowanie, niewłaściwe zachowania osób na zajęciach, w toaletach. Spora grupa badanych uczniów identyfikuje emocje złości, ale są wśród nich osoby, które nie radzą sobie z zachowaniem pod jej wpływem. Część osób potrafi reagować adekwatnie, bronić własnych granic bez agresji, część komunikuje ten stan jako sposób nie radzenia sobie w konstruktywny sposób w relacjach z innymi.

3. Rozpoznawanie dynamiki relacji w grupach klasowych.

Okolo 17% badanych uczniów ma trudności z budowaniem i utrzymywaniem relacji.

Okolo 9% badanych uczniów przejawia negatywną ekspansywność.

Okolo 17% badanych uczniów przejawia pozytywną ekspansywność.

4. Identyfikacja uczniów wykluczanych, ze słabymi umiejętnościami budowania relacji.

Zdiagnozowano trzy ewidentne zagrożenia wykluczeniem społecznym, co stanowi 1,72% badanych uczniów. Na osiem przebadanych klas w trzech występuje tendencja do odrzucenia po jednej osobie w zespole. Jedna z tych osób jest ze spektrum autyzmu, druga z symptomami nadpobudliwości psychoruchowej a trzecia z trudnościami adaptacyjnymi w związku z wcześniejszą realizacją obowiązku szkolnego za granicą. Pewna grupa uczniów ma trudności z budowaniem relacji w zespole klasowym i plasuje się na niższej niż przeciętna pozycji w grupie rówieśniczej.

Wnioski z ewaluacji programu 2025/2026:

Przedstawione powyżej wyniki badań ewaluacyjnych prowadzą do następujących wniosków:

- Na skutek realizacji SzPWP zachodzą pozytywne zmiany w rozwoju emocjonalno-społecznym uczniów w grupach klasowych co potwierdzają badania.
- W pracy profilaktyczno-wychowawczej w roku szkolnym 2025/2026 należy podejmować działania służące:
 - Dalszej integracji grup i budowania pozytywnych relacji rówieśniczych w klasach.
 - Lepszemu rozumieniu i przeżywaniu emocji z rozwijaniem świadomości przynależności uczniów do grupy klasowej.
 - Uczeniu uwzględniania potrzeb własnych i innych w zespole klasowym.

- Rozwijaniu umiejętności uczenia się i ciekawości poznawczej w grupie.
- Należy zidentyfikowanych uczniów zagrożonych wykluczeniem społecznym otoczyć wsparciem psychologiczno-pedagogicznym a w grupach przeprowadzić zajęcia integracyjne.
- Uczniom doświadczającym trudności w budowaniu i utrzymywaniu pozytywnych relacji rówieśniczych należy umożliwiać korzystanie z pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole.
- Należy obserwować rozwój grup klasowych, w przypadku rozpoznanych potrzeb grupy klasowej lub niekorzystnych zmian w niej zachodzących rekomenduje się korzystanie z porad, konsultacji i wsparcia specjalistów w szkole.

Reasumując Program Wychowawczo-Profilaktyczny Szkoły należy kontynuować uwzględniając wnioski z ewaluacji programu 2024/2025.

3.Wskazania do pracy wychowawczo-profilaktycznej wynikające z analizy diagnozy szkolnej i ewaluacji.

Obserwuje się następujące problemy dzieci i młodzieży w naszej szkole:

- u części uczniów pojawia się problem z rozpoznawaniem swoich stanów emocjonalnych,
- duży problem z konstruktywnym radzeniem sobie z przeżywanymi emocjami
- problemy z samokontrolą emocji i zachowania (akty agresji) w tym w sieci Internet,
- niewłaściwe zachowanie się uczniów w stosunku do innych kolegów, w tym w sieci Internet,
- u części uczniów problemy emocjonalno-społeczne
- u części uczniów problemy wynikające z kontaktu ze sprzętem (telefon, komputer),
- zauważalne są problemy z przedwczesnym kontaktem z używkami,
- niska ciekawość poznawcza, nuda i problemy ze stresem
- niskie potrzeby edukacyjne pewnej grupy uczniów i lekceważący stosunek do obowiązków szkolnych, brak motywacji do nauki, trudności w nauce, wysoka absencja
- zakłócenia w procesie prawidłowej komunikacji uczeń – uczeń, uczeń – nauczyciel, agresja słowna wśród pewnej grupy uczniów,
- u pewnej grupy uczniów negatywne konsekwencje migracji w rodzinie i jej wpływ na sytuacje wychowawcze,

- wychowywanie przez jednego rodzica,
- rozpady rodzin, rozwody, separacje, tzw. eurosieroctwo,
- wychowywanie się w Placówce Opiekuńczo – Wychowawczej, pomimo posiadania rodziców biologicznych.

Wyżej wymienione problemy dają podstawę do ukierunkowania działań wychowawczo-profilaktycznych w szkole w następujący sposób:

- W dalszym ciągu należy podnosić kulturę zachowania i kulturę bycia wśród uczniów.
- W dalszym ciągu należy niwelować agresję słowną, przeciwdziałać wulgaryzacji języka,
- Należy stawiać uczniom jasne granice uwzględniające przestrzeganie norm i zasad szkolnych.
- Należy cyklicznie przeprowadzić lekcje wychowawcze na temat bezpieczeństwa w sieci Internet, zagrożeń cyberprzestrzeni, zagrożeń wynikających z zbyt długiego kontaktu ze sprzętem.
- Należy rozwijać u uczniów motywację, umiejętności radzenia sobie z przeżywanymi emocjami w różnych sytuacjach społecznych. Uczyć brania odpowiedzialności za swoje stany emocjonalne.
- Uczyć zachowań asertywnych, komunikacyjnych i mediacyjnych.
- Należy podnosić poziom wychowania do wartości, rozwijania prawidłowych relacji, zasad postępowania i współżycia oraz kształtowania postaw i respektowania norm społecznych.
- W pracy wychowawczej należy doskonalić prawidłowe relacje uczniów, pracowników i rodziców w oparciu o szacunek. Wskazane jest podejmowanie działań we współpracy z rodzicami.
- Kontynuować działania związane z pedagogizacją rodziców.
- Wskazane jest, by nauczyciele modelowali, wzmacniali i rozwijali postawy społeczne i prospołeczne uczniów.
- W przypadku zakłóceń lub problemów rozwojowych należy zachęcać uczniów i umożliwiać im korzystanie z pomocy psychologiczno-pedagogicznej. W przypadku uczniów z trudnymi objawami takimi jak depresja, samookaleczenia, zaburzenia zachowania należy podejmować współpracę z rodzicami w celu udzielania tej grupie dzieci specjalistycznej pomocy.
- Należy podkreślać i wzmacniać w różnych sytuacjach szkolnych wartość dobrych relacji uczniów z rodzicami, rodzeństwem, kolegami, nauczycielami,

- Należy w dalszym ciągu, z większą uwagą realizować działania służące ukazywaniu uczniom tego, co dobre i wartościowe niwelując ambiwalentny stosunek uczniów do zachowań szkodliwych (palenie papierosów, picie alkoholu, narkotyki, wulgarny język, wykluczanie).
- Należy podjąć działania podnoszące motywację uczniów.
- Należy rozwijać u uczniów umiejętności uczenia się oraz sposoby radzenia sobie z emocjami.
- Należy kontynuować metody pochwał za przeciętne normatywne zachowania.
- Należy kontynuować dbałość o kulturę słowa i kulturę języka, która kreuje myślenie i postawy i oddziałuje na zachowanie.

Należy kontynuować stosowanie w trakcie realizacji programu metody oddziaływania osobistego wychowawcy, metody pracy w grupie, strategię przekazywania informacji i umiejętności, angażowanie w proces rozwiązywania problemów, korygowanie przekonań normatywnych.

4. Czynniki ryzyka i czynniki chroniące.

Aby nie dochodziło do zakłóceń w rozwoju uczniów, zdiagnozowaliśmy i wyodrębniliśmy czynniki chroniące i czynniki ryzyka, które przez realizację programu wychowawczo - profilaktycznego chcemy minimalizować:

Czynniki ryzyka:

Zdiagnozowane czynniki ryzyka to przede wszystkim: niedozwolenie z siebie (ok. 31 % uczniów), niezachowywanie w przyszłości abstynencji od alkoholu (u ok. 55% uczniów), niepowstrzymywanie się w przyszłości od palenia papierosów (u ok. 31%) i narkotyków (u ok. 17% uczniów). Wiek inicjacji używek (u ok. 8 %), agresja werbalna a ponadto:

Tkwiące w uczniu, wynikające z kształtującego się systemu wartości, z problemów w kształtowaniu własnej autonomii, tożsamości uczniów, z niskiej samooceny, braku wiary w siebie, niskiej motywacji, z obiektywnych trudności w nauce, słabej odporności psychicznej, problemów emocjonalnych, podatności na stres, ze słabo wykształconych umiejętności radzenia sobie z emocjami, radzenia sobie w sytuacjach trudnych, z poczucia osamotnienia, odrzucenia;

Tkwiące w środowisku ucznia, wynikające z nieprawidłowych relacji rodzic – dziecko, niekonsekwencji wychowawczej, z nieprawidłowych relacji między uczestnikami życia szkolnego, braku integracji w zespole klasowym, z presji rówieśniczej, z podatności na wpływy otoczenia.

Czynniki chroniące:

Zdiagnozowane czynniki chroniące to przede wszystkim: wiara, praktyki religijne, preferowane wartości, strategie radzenia sobie w sytuacjach trudnych ponadto:

Tkwiące w uczniu, wynikające z poczucia własnej wartości, z wiary we własne możliwości, ze sprecyzowanych celów życiowych i dążenia do nich, z postaw asertywnych, z umiejętności radzenia sobie z emocjami i stresem, z umiejętności odpierania presji i nacisków grupy rówieśniczej, zdolności do empatii, z pasji i zainteresowań, z ciekawości poznawczej,

Tkwiące w środowisku ucznia, wynikające z przynależności do pozytywnej grupy rówieśniczej, z świadomości zagrożeń społecznych, z pozytywnych relacji, z modelowania przez dziecko zachowań rodziców, z prawidłowych postaw społecznych i psychospołecznych, z przekazywania wartości przez rodzinę i szkołę, z stawiania wymagań adekwatnych do możliwości młodego człowieka przez rodziców i nauczycieli, z prawidłowych postaw rodzicielskich, z właściwej pozycji dziecka w rodzinie, z sprawiedliwego, motywującego oceniania, z prawidłowych relacji w klasie, z poczucia bezpieczeństwa w szkole, z życzliwości i wsparcia ze strony nauczycieli i rodziców.

V. CELE PRACY WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNEJ

1. Kształtowanie postaw patriotycznych, społecznych i obywatelskich, odpowiedzialności za region i ojczyznę, dbałości o bezpieczeństwo własne i innych. Edukacja dla bezpieczeństwa i proobronna.
2. Promocja zdrowego trybu życia w szkole - kształtowanie postaw i zachowań prozdrowotnych. Wspieranie aktywności fizycznej uczniów i nawyku aktywności ruchowej, nauka udzielania pierwszej pomocy.
3. Profilaktyka przemocy rówieśniczej. Zdrowie psychiczne dzieci i młodzieży, wsparcie w kryzysach psychicznych. Wspieranie dobrostanu dzieci i młodzieży, ich zdrowia psychicznego. Rozwijanie u uczniów i wychowanków empatii i wrażliwości na potrzeby innych. Podnoszenie jakości edukacji włączającej i umiejętności pracy z zespołem zróżnicowanym.
4. Promowanie higieny cyfrowej i bezpiecznego poruszania się w sieci. Rozwijanie umiejętności krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie. Poprawne metodycznie wykorzystywanie przez nauczycieli nowoczesnych technologii, w szczególności opartych na sztucznej inteligencji oraz korzystanie z zasobów Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej.
5. Wzmocnienie roli doradztwa zawodowego.
6. Wychowanie zmierzające do osiągnięcia ludzkiej dojrzałości, poprzez kształtowanie postaw ukierunkowanych na prawdę, dobro i piękno, uzdalniających do odpowiedzialnych decyzji.

7. Ukierunkowanie ucznia ku wartościom. Wprowadzanie uczniów w świat wartości, w tym ofiarności, współpracy, solidarności, altruizmu, patriotyzmu i szacunku dla tradycji, dbania o środowisko, wskazywanie wzorców postępowania i budowanie relacji społecznych, sprzyjających bezpiecznemu rozwojowi ucznia (rodzina, przyjaciele). Wspieranie w budowaniu własnej hierarchii wartości. Kształtowanie wartości ogólnoludzkich. Ukazywanie wartości rodziny.
8. Wzmacnianie poczucia tożsamości indywidualnej, kulturowej, narodowej, regionalnej i etnicznej;
9. Wszechstronny rozwój osobowy ucznia przez pogłębianie wiedzy oraz zaspokajanie i rozbudzanie jego naturalnej ciekawości poznawczej;
10. Kształtowanie postawy otwartej wobec świata i innych ludzi, aktywności w życiu społecznym oraz odpowiedzialności za zbiorowość;
11. Formowanie u uczniów poczucia godności własnej osoby i szacunku dla godności innych osób;
12. Wspomaganie wychowawczej roli rodziny. Wzmocnienie roli rodziców i szkoły w życiu dzieci i młodzieży. Pomoc w kształtowaniu u wychowanków i uczniów stałych sprawności w czynieniu dobra.
13. Wzbudzanie w rodzicach motywacji do szukania i niwelowania niepożądanych zjawisk wychowawczych. Współpraca z rodzicami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży.
14. Kreowanie zdrowego, bezpiecznego, przyjaznego i wspierającego dzieci i młodzież środowiska szkolnego.
15. Wspomaganie uczniów w rozwoju psychicznym, społecznym, emocjonalnym, aksjologicznym, fizycznym i estetycznym. Wspieranie dzieci i młodzieży w integralnym rozwoju indywidualnym, społecznym i moralnym.
16. Rozwijanie przynależności społecznej (do rodziny, do szkoły, grupy rówieśniczej i wspólnoty narodowej, lokalnej).
17. Kształtowanie postaw i umiejętności społecznych opartych na szacunku, prawdzie, koleżeństwie, przyjaźni, zaufaniu, tolerancji, posłuszeństwie, dobru i mądrości.
18. Kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych (wolontariat).
19. Dążenie do ukształtowania umiejętności potrzebnych dzieciom i młodzieży do radzenia sobie w sytuacjach trudnych.
20. Rozwijanie kompetencji emocjonalnych, emocjonalno-społecznych, komunikacyjnych.
21. Kształtowanie postaw społecznych. Zapobieganie niewłaściwym postawom uczniów.
22. Przygotowanie dziecka do życia w zgodzie z samym sobą, ludźmi i przyrodą.
23. Zapobieganie zachowaniom problemowym, uzależnieniom..
24. Wspieranie rozwoju umiejętności uczenia się oraz preferencji zawodowych. Kształtowanie pozytywnego stosunku do procesu kształcenia.
25. Adaptacja do środowiska szkolnego i wsparcie dla dzieci i młodzieży dwujęzycznych, z zagranicy, ukraińskich. Praca z uczniem z doświadczeniem migracyjnym.
26. Wspieranie rozwoju umiejętności cyfrowych uczniów i nauczycieli, ze szczególnym uwzględnieniem bezpiecznego poruszania się w sieci oraz krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie.
27. Udzielenie uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
28. Wspomaganie wychowawczej roli rodziny poprzez rzetelną diagnozę potrzeb rozwojowych dzieci i młodzieży.

29. Wspomaganie wychowawczej roli rodziny poprzez realizację programu wychowawczo-profilaktycznego oraz zajęć wychowania do życia w rodzinie.

VI. ZADANIA SZKOŁY

Głównym zadaniem szkoły jest kierowanie się w pracy wychowawczo-profilaktycznej dobrem uczniów.

1. Realizatorzy i uczestnicy szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego

Uczestnikami szkolnego programu wychowawczo- profilaktycznego są uczniowie. Program realizują:

- Dyrektor, wicedyrektor szkoły,
- wychowawcy klas, nauczyciele przedmiotów, doradca zawodowy,
- pedagog szkolny, pedagog specjalny
- psycholog
- pielęgniarka szkolna,
- rodzice

Pracownicy administracji i obsługi szkoły wspierają szkołę w procesie profilaktyczno-wychowawczym.

2. Osoby, organizacje i instytucje wspierające szkołę w realizacji programu:

Szkoła przy realizacji programu współpracuje z następującymi instytucjami:

- Jednostka samorządu terytorialnego
- Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna
- Miejskie Ośrodki Pomocy Społecznej, Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej
- Policja
- Sąd Rodzinny
- Kuratorzy Sądowi
- Miejski Zespół Profilaktyki i Terapii Uzależnień
- Miejski Zespół Interdyscyplinarny ds. przemocy w rodzinie

- Placówka Doskonalenia Nauczycieli
- Powiatowa Stacja Sanitarno- Epidemiologiczna
- Poradnia Zdrowia Psychicznego
- Inne, według rozpoznanych potrzeb

VII. MODEL UCZNIA SZKOŁY

Jest tolerancyjny:

- Umiejętnie godzi dążenie do dobra własnego z dobrem innych.
- Szanuje innych (ich poglądy, pochodzenie, status majątkowy, wyznanie itp.).
- Jest pozytywnie nastawiony wobec innych.
- Akceptuje i dąży do integracji z niepełnosprawnymi.
- Pomaga słabszym, młodszym kolegom.
- Jest wrażliwy na potrzeby innych.
- Umie porozumiewać się z innymi.

Zna swoje mocne i słabe strony, potrafi nad nimi pracować:

- Analizuje i modyfikuje swoje działania w zależności od potrzeb (potrafi dokonać samooceny, pracuje nad sobą, stara się eliminować swoje wady).
- Jest sprawny fizycznie, dba o własne zdrowie (nie używa alkoholu, papierosów, narkotyków).
- Potrafi dokonać właściwych, społecznie akceptowanych wyborów.
- Ma poczucie własnej wartości, jest asertywny i empatyczny.

Jest odpowiedzialny:

- Rzetelną pracą dąży do osiągnięcia swoich celów (jest przygotowany do lekcji, systematycznie uczęszcza do szkoły, można na nim polegać).
- Umie ponosić odpowiedzialność za podjęte decyzje.
- Zna swoje prawa i obowiązki.

- Potrafi zastosować w praktyce wiedzę i umiejętności.
- Sumiennie wywiązuje się z powierzonych mu zadań.
- Interesuje się przyrodą, odczuwa potrzebę kontaktu z nią, potrafi chronić środowisko.

Jest kulturalny:

- Dbą o swój wygląd i otoczenie.
- Odczuwa potrzebę uczestnictwa w życiu kulturalnym (książka, kino, teatr, muzea itp.).
- Szanuje wspólne dobro (mienie szkolne, przyrodę, urządzenia w otoczeniu).
- Używa zwrotów grzecznościowych i dba o piękno języka polskiego - nie używa wulgaryzmów.
- Zna i stosuje normy dobrego zachowania.

Ceni wartości rodziny, wartości ogólnoludzkie i jest przygotowany do uczestnictwa w kulturze narodowej i europejskiej:

- Zna przeszłość historyczną swojej miejscowości, regionu.
- Zna obrzędy, tradycje i zwyczaje rodzinne, regionalne.
- Zna lokalne miejsca pamięci narodowej.
- Potrafi odszukać obiekty zabytkowe w swojej miejscowości.
- Jest dumny z przynależności narodowej (posiada podstawową wiedzę dotyczącą historii kraju, symboli narodowych).
- Zna położenie geograficzne swojej miejscowości, regionu i potrafi scharakteryzować jej walory krajobrazowe - przyrodnicze na tle innych regionów Polski i Europy.

Posiada wysoki poziom wiedzy (adekwatny do swoich możliwości i umiejętności):

- Potrafi zastosować w praktyce wiedzę i umiejętności.
- Dąży do osiągnięcia sukcesu.
- Potrafi samodzielnie korzystać z różnorodnych źródeł informacji a także z nowoczesnych jej nośników.
- Jest przygotowany do następnego etapu nauki.

VIII. STRATEGIE WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNE

Realizacja programu opierać się będzie na następujących strategiach:

– **Informacyjnej**

Działalność informacyjna będzie polegała na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych uczniów, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków i substancji, skierowanych do uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów, a także nauczycieli i wychowawców oraz innych pracowników szkoły.

– **Edukacyjnej**

Działalność edukacyjna w szkole i placówce będzie polegała na stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności u uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia, edukacji psychologicznej i społecznej.

– **Profilaktycznej**

Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

– **Wychowawczej**

Działalność wychowawcza w szkole polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganiu ucznia w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze: fizycznej, psychicznej, społecznej i aksjologicznej.

IX.METODY REALIZACJI PROGRAMU

W osiągnięciu celów programowych zaleca się stosowanie różnorodnych metod typu:

- rozwiązywanie konfliktów,
- metoda pochwał za przeciętne normatywne zachowania,
- metoda oddziaływania osobistego wychowawcy,
- metoda strategii przekazywania informacji i umiejętności,
- metoda pracy w grupie,
- angażowanie w proces rozwiązywania problemów,
- korygowanie przekonań normatywnych,
- treningi umiejętności,

- metody warsztatowe,
- metody szkoleniowe,
- metody aktywizujące typu np. burza mózgów, scenki darmowe, scenki rodzajowe.

X. REALIZACJA PROGRAMU

1. Działalność wychowawczo - profilaktyczna w ramach programu odbywać się będzie w następujących formach:

- interaktywne wykłady,
- mediacje,
- konkursy,
- warsztaty,
- rozmowy kierowane, pogadanki
- dyskusje, debaty na forum klasy,
- twórczość plastyczna, techniczna i artystyczna dzieci,
- wycieczki, imprezy klasowe i szkolne,
- ankiety, testy, quizy.
- projekty,
- szkolenia, warsztaty
- spektakle teatralne,
- sport,
- kampanie społeczne, happeningi,
- pikniki edukacyjne,
- rekomendowane programy profilaktyczne,
- inne formy uwzględniające wykorzystanie aktywnych metod pracy.

2. Działalność wychowawczo - profilaktyczna będzie realizowana w ramach:

- bieżącej pracy z uczniami na lekcjach i przerwach,
- w ramach pracy zdalnej, jeżeli zajdzie taka potrzeba,
- w ramach zajęć z wychowawcą klasy,
- pomocy psychologiczno- pedagogicznej,
- pomocy z zakresu kształcenia specjalnego, w dostosowanej do indywidualnych przypadków form,
- zajęć wychowania do życia w rodzinie,
- zajęć z religii,
- zajęć z art. 42 ust. 2 pkt. 2 karta nauczyciela

3. Wytyczne do realizacji programu

Wychowawcy klas na podstawie niniejszego programu opracowują plany pracy wychowawczo - profilaktycznej do realizacji w poszczególnych klasach, które zatwierdza Dyrektor szkoły. W realizację programu w ramach bieżącej pracy z uczniami włączają się pozostali nauczyciele, pedagog szkolny, pedagog specjalny, psycholog, rodzice oraz pracownicy szkoły.

XI. MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU

Szkolny program wychowawczo- profilaktyczny podlega monitorowaniu i ewaluacji.

- Monitorowaniu podlegać będą plany pracy pod kątem realizacji treści programowych opracowanego szkolnego programu wychowawczo – profilaktycznego oraz stosowane metody i środki wychowawcze.
- Ewaluacja zmierzać będzie do stwierdzenia, w jakim stopniu zamierzone cele są realizowane oraz ocenianie uzyskanych wyników tak, by ułatwić podjęcie decyzji, co do kontynuowania lub zmian jakościowych programu.

XII. SCHEMAT ODDZIAŁYWAŃ WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNYCH.

CELE	ZADANIA	SPOSOBY REALIZACJI	SPODZIEWANE EFEKTY
Budowanie przyjaznego uczniom klimatu szkoły.	Integracja uczniów ze środowiskiem szkolnym. Integracja zespołów klasowych. Adaptacja i integracja dzieci z zagranicy, ukraińskich, ze środowiskiem szkolnym.	- Wdrażanie do życia w klasie i w szkole. - Prowadzenie zajęć integracyjnych. - Indywidualizacja pracy wychowawczej. - Zapewnienie opieki świetlicowej uczniom.	Uczeń prawidłowo funkcjonuje w szkole. Obdarza uwagę dzieci i dorosłych.
Kształtowanie umiejętności współżycia w grupie klasowej, szkolnej.	Rozpoznawanie i uwzględnianie potrzeb dzieci w okresie adaptacyjnego, w tym z doświadczeniem migracyjnym.	- Integracja w grupie klasowej. - Włączenie w życie społeczności szkolnej. - Zajęcia w klasach „Jesteśmy różni, a jednak podobni. Jak dobrze przyjąć ucznia z zagranicy”. - Zabawy sprzyjające adaptacji nowo przyjętych uczniów. - Indywidualizacja pracy, integracja. - Zorganizowanie dla uczniów klas młodszych miejsca do zabaw i wypoczynku.	Uczeń komunikuje w jasny sposób swoje potrzeby, spostrzeżenia, odczucia. Chętnie chodzi do szkoły, czuje się w niej bezpiecznie.

	Budowanie atmosfery sprzyjającej poczuciu przynależności uczniów do zespołu klasowego i społeczności szkolnej.	-Praca wychowawcza z zespołem klasowym i środowiskiem szkolnym polegająca na integracji. -Motywowanie do współpracy i współdziałanie w zespole klasowym. -Angażowanie uczniów w samorząd klasowy i szkolny oraz w wolontariat.	Uczeń ma poczucie przynależności do grupy rówieśniczej, do szkoły. Uczeń umie współpracować w małej i dużej grupie. Uczeń ma poczucie przynależności do środowiska szkolnego.
	Zapoznanie z prawami i obowiązkami ucznia, dziecka. Zapoznanie i przypominanie regulaminu szkolnego oraz zasad oceniania i promowania.	-Informowanie uczniów o ich prawach i obowiązkach szkolnych w oparciu o regulamin, statut szkoły, konwencję o prawach dziecka. obchody święta szkoły.	Uczeń zna swoje prawa i obowiązki, stosuje się do norm szkolnych.
	Kultywowanie tradycji szkoły.	-Wdrażanie uczniów w kultywowanie tradycji szkoły. -Apele, akademie okolicznościowe. -Obchodzenie Święta Patrona Szkoły.	Uczeń uczestniczy w uroczystościach związanych z tradycją szkoły.
Kształtowanie prawidłowych postaw uczniów wobec obowiązków szkolnych.	Czuwanie nad prawidłową realizacją obowiązku szkolnego.	-Monitorowanie absencji uczniów. W sytuacjach niepokojących podejmowanie pracy z rodzicami. -Stała współpraca z rodzicami w rozliczaniu z wagarów, spóźnień. -Pogadanki, lekcje wychowawcze dotyczące prawidłowego wywiązywania się z roli ucznia. -Wyciąganie konsekwencji z nieprawidłowego wywiązywania się z obowiązku szkolnego.	Uczeń prawidłowo wywiązuje się z obowiązków szkolnych.
	Higiena pracy i nauki w szkole oraz w domu. Nauka odpowiedzialności za własną edukację.	-Rozmowy kierowane na temat charakteru pracy umysłowej uczniów z uwzględnieniem wytrwałości, rzetelnej pracy, doprowadzania prac do końca i odpowiedzialności. -Uczenie brania odpowiedzialności za własny proces edukacyjny oraz za swoje stany emocjonalne i postawy.	Uczeń zna wartość nauki. Bierze za niego odpowiedzialność.

	Nauka sposobów uczenia się. Nauka radzenia sobie ze stresem.	-Zajęcia rozwijające umiejętności uczenia się. - Rozmowy kierowane na temat preferencji uczenia się. - Zajęcia rozwijające umiejętności radzenia sobie ze stresem szkolnym.	Uczeń rozumie potrzebę pracy nad sobą.
Kształtowanie poczucia estetyki i odpowiedzialności za wygląd szkoły i jej otoczenia.	Estetyka otoczenia.	-Ustalenia zasad pełnienia dyżurów, wzmacniania roli dyżurnego w dbaniu o porządek i czystość w klasie. -Uczenie odpowiedzialności oraz dbania o estetyczny wygląd korytarzy szkolnych. -Wdrażanie do utrzymywania ładu i porządku. -Systematyczne uaktualnianie gazetek klasowych i szkolnych.	Uczeń wywiązuje się z obowiązków dyżurnego, czuje się odpowiedzialny za czystość klasy i otoczenia. Utrzymuje porządek wokół siebie, sprząta po sobie i pomaga innym.
	Dbanie o dobro wspólne.	- Uczenie poszanowania mienia szkoły.	Uczeń wykonuje gazetki szkolne.
Podnoszenie i utrzymywanie poziomu bezpieczeństwa uczniów w szkole.	Wdrażanie i przestrzeganie zasad bezpieczeństwa w szkole, z uwzględnieniem postępowania w razie zagrożenia epidemicznego, wypadku lub pożaru.	-Zapoznanie uczniów z przepisami BHP, -Wprowadzenie jednolitych zasad, regulaminów obowiązujących w szkole. -Wdrażanie norm społecznych w szkole. -Edukacja przeciwpożarowa -Pogadanki, rozmowy kierowane, instrukcje na temat bezpieczeństwa uczniów w szkole. -Monitoring szkolny.	Uczeń przestrzega zasad bezpieczeństwa. Uczeń wie, gdzie można bezpiecznie organizować zabawy, a gdzie nie można i dlaczego.
	Zasady bezpiecznego zachowania się w środowisku szkolnym.	-Apele, pogadanki służące wyrobieniu u uczniów postawy wzajemnej życzliwości i pomocy wobec rówieśników, pracowników szkoły. - Wdrażanie i przestrzeganie zasad zachowania w czasie lekcji, w czasie przerw w stosunku do rówieśników i osób obcych. -Reagowanie i zapobieganie niebezpiecznym sytuacjom w szkole. -Rozwiązywanie sytuacji problemowych.	Uczeń zachowuje się w bezpieczny sposób. Jest życzliwy i pomocny. Uczeń we właściwy sposób korzysta z narzędzi i urządzeń technicznych.
	Zasady bezpiecznego zachowania się w czasie sytuacji kryzysowych, w tym np. w pandemii.	- Rozmowy kierowane na temat bezpieczeństwa służące kreowaniu właściwych postaw wobec pojawiających się zagrożeń. Zajęcia z edukacji dla bezpieczeństwa i pro obronnej.	Uczeń przestrzega zasad w sytuacji zagrożenia. Zna zagrożenia COVID-19

	Bezpieczeństwo uczniów w drodze do szkoły, w czasie ferii, w czasie wypoczynku letniego.	-Rozmowy kierowane na temat bezpieczeństwa w czasie drogi do i ze szkoły, w czasie ferii i wakacji. -Organizowanie spotkań z przedstawicielami Policji na temat bezpiecznej drogi do szkoły oraz na temat innych zagrożeń. -Zapoznanie uczniów z przepisami ruchu drogowego. -Przygotowanie uczniów do wyrobienia karty rowerowej.	Uczeń przestrzega zasad bezpieczeństwa w ruchu drogowym. Zna zasady bezpiecznego zachowania się nad wodą i w górach.
Rozwijanie aktywności, samodzielności i samorządności uczniów.	Wdrażanie do samorządnej działalności w klasie a następnie w szkole.	-Wybór samorządu klasowego. -Wybór samorządu szkolnego. -Praca w szkolnym samorządzie -Uczenie aktywności, samodzielności i samorządności. -Wspieranie samorządności uczniów przez pomoc w planowaniu, organizowaniu i przygotowaniu wycieczek, imprez klasowych, szkolnych. -Wspieranie uczniów w dbaniu o wystrój klasy i szkoły.	Uczeń jest aktywny w organizowaniu życia klasy i szkoły. Podejmuje inicjatywy na rzecz klasy i szkoły.
Kształtowanie wartości ogólnoludzkich.	Wychowanie do wartości.	- Ukierunkowanie ucznia ku wartościom. -Uczenie tolerancji i akceptacji, szacunku, koleżeństwa, solidarności, asertywności. -Rozwijanie empatii, wrażliwości. -Kształtowanie systemu wartości opartego na szacunku, tolerancji, zaufaniu, koleżeństwie, przyjaźni, altruizmie, patriotyzmie, posłuszeństwie, prawdzie, dobru i mądrości. -Kształtowanie właściwej postawy wobec Boga, każdego człowieka i siebie. -Ukazywanie życia, rodziny, przyjaźni jako wartości.	Uczeń kieruje się wartościami w życiu społecznym.

	Ukazanie wartości rodziny w życiu młodego człowieka.	-Uświadomienie uczniom znaczenia rodziny, jej podstawowych funkcji oraz roli, jaką spełnia w życiu człowieka. - Kultywowanie wartości rodziny poprzez urządzenie: Mikołajek, Wigilii, Jasełek, imprez z okazji Dnia Babci i Dziadka, Dnia Matki i Ojca. -Uczenie odróżniania dobra od zła. -Dbanie o piękno mowy ojczystej. -Stosowanie form grzecznościowych. -Kształcenie rzetelności i wytrwałości, odpowiedzialności za własne działania.	Uczeń rozumie znaczenie domu rodzinnego i tradycji rodzinnych. Wie, co wynika z przynależności do rodziny, jakie są relacje między najbliższymi, wywiązuje się z powinności wobec nich. Dostosowuje swe oczekiwania do możliwości ekonomicznych rodziny.
--	---	---	---

Rozwijanie kompetencji emocjonalnych i społecznych uczniów.	Wychowanie emocjonalno- społeczne.	-Zajęcia rozwijające umiejętności emocjonalne: rozpoznania i nazywania uczuć, wyrażania uczuć, w taki sposób by nie ranić siebie i innych. - Zajęcia rozwijające umiejętności społeczne takie jak współpraca, współdziałanie, uwzględnianie innych. -Uczenie lepszego rozumienia siebie i innych. -Uczenie kultury zachowania, przestrzegania norm i zasad społecznych. -Zajęcia rozwijające umiejętności asertywne, kompetencje do rozwiązywania konfliktów i sporów. -Zajęcia rozwijające umiejętności radzenia sobie ze stresem, trudnymi sytuacjami. - Rozmowy indywidualne służące wzmocnieniu kompetencji emocjonalnych i społecznych. - Uczenie samokontroli emocji i zachowań. - Działania służące wyrobieniu odporności psychicznej. -Działania służące podnoszeniu samooceny uczniów. -Udzielanie wzmocnień pozytywnych. - Zaspakajanie potrzeb emocjonalnych: bezpieczeństwa, szacunku, akceptacji i uznania. -Budowanie atmosfery wzajemnego zaufania. -Kształcenie umiejętności wykazywania zrozumienia dla innych. - Realizacja rekomendowanego programu profilaktycznego „Apteczka pierwszej pomocy emocjonalnej”. - Realizacja rekomendowanego programu zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży „Iskra”. - Realizacja rekomendowanego programu profilaktycznego „Unplugged”. - Realizacja rekomendowanego programu profilaktycznego „Cukierki”.	Uczeń nazywa przeżywane emocje i radzi sobie z nimi adekwatnie do wieku. Jest ufny w stosunku do nauczyciela i bliskich kolegów. Rozumie innych.
	Rozwijanie pozytywnych relacji międzyludzkich.	-Budowaniu relacji z uczniami (wychowawca - uczeń, nauczyciel – uczeń, pedagog – uczeń, uczeń-uczeń) opartych na zaufaniu i dialogu.	Uczeń nawiązuje pozytywne relacje, które go chronią przed zachowaniami ryzykownymi

Rozwijanie komunikacji międzyludzkiej	Wychowanie komunikacyjne	-Rozwijanie umiejętności nawiązywania i utrzymywania pozytywnych kontaktów z innymi dziećmi, rówieśnikami i osobami dorosłymi. -Kształcenie umiejętności uczestniczenia w dialogu, współpracy w grupie. - Kształcenie empatii, asertywności, umiejętności słuchania, kultury bycia.	Uczeń poprawnie komunikuje się z innymi. Jest koleżeński, życzliwy, szanuje innych.
	Kultura słowa i kultura języka.	- Codzienna dbałość o kulturę słowa i kulturę języka. - Przeciwdziałanie wulgaryzacji języka.	Uczeń poprzez kulturę słowa kreuje własne myślenie i postawy
Kształtowanie postaw społecznych i prospołecznych.	Wychowanie społeczne.	- Dostarczanie wiadomości i doświadczeń społecznych zmierzających do prawidłach postaw. -Trening umiejętności społecznych w formie zabaw integracyjnych, dyskusji z zastosowaniem metod aktywizujących. -Modelowanie społecznych postaw. -Reagowanie nauczycieli na wszelkie przejawy zachowań nieakceptowanych społecznie. -Dostarczanie uczniom wzorów i autorytetów godnych naśladowania.	Uczeń przestrzega zasad szkolnych. Używa form grzecznościowych. Szanuje innych.
	Wolontariat.	-Wpajanie idei wolontariatu poprzez organizowanie akcji charytatywnych. -Uwrażliwianie uczniów na potrzeby innych, niesienie pomocy potrzebującym. - Angażowanie uczniów w wolontariat. -Podejmowanie działań służących uspołecznieniu, integrowaniu środowiska szkolnego, w tym uczniami z niepełnosprawnymi, przewlekle chorymi itp. -Wprowadzenie zasad współżycia społecznego.	Uczeń angażuje się w akcje wolontariatu. Uczeń jest tolerancyjny, potrafi uszanować odmienność innych.

	Podnoszenie kultury zachowania, kultury bycia.	-Rozmowy kierowane na temat kultury zachowania, właściwych postaw wobec kolegów, nauczycieli i personelu szkoły, akceptacji rówieśniczej. - Dbłość o kulturę języka ojczystego.	Uczeń zachowuje się kulturalnie.
	Budowanie relacji międzyludzkich.	-Pogadanki służące wyrobieniu u uczniów postawy wzajemnej życzliwości i pomocy wobec rówieśników, pracowników szkoły. -Wdrażanie zasady zachowania ostrożności w stosunku do obcych „Obcy niebezpieczny”. -Wskazywanie negatywnych skutków niewłaściwych postaw wobec obcych. -Wskazywanie właściwych postaw związanych z reagowaniem w sytuacji zagrożenia, w sytuacji, gdy komuś dzieje się krzywda. -Kształtowanie u uczniów umiejętności przewidywania niebezpiecznych sytuacji i reagowania na nie. -Uczenie koleżeństwa i przyjaźni, świadomości, że akceptacja i oparcie w drugim człowieku jest jedyną z głównych potrzeb ludzkich. -Pomoc słabszym. -Uczenie szacunku dla nauczycieli, rodziców i osób starszych.	Uczeń jest życzliwie nastawiony do innych. Wie, gdzie zwróć się o pomoc w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia. Nie jest obojętny na krzywdę.
	Okres dorastania i dojrzewania.	-Przekazanie wiedzy o rozwoju społecznym (koleżeństwo, przyjaźń) oraz o zmianach psychofizycznych w okresie dojrzewania. -Pomoc w zrozumieniu i akceptacji przemian okresu dorastania i dojrzewania. - Wspieranie autonomii uczniów. - Wspieranie rozwoju tożsamości uczniów.	Uczeń posiada adekwatną do wieku wiedzę na temat relacji społecznych i rozwoju człowieka.

Zapobieganie niepożądanym postawom uczniów.	Zapobieganie uzależnieniom.	-Przekazywanie uczniom rzetelnej, dostosowanej do wieku rozwojowego wiedzy o konsekwencjach używania środków psychoaktywnych (palenie papierosów, alkoholizm, narkomania)	Uczeń nie używa alkoholu i nie pali papierosów.
	Zapobieganie uzależnieniom behawioralnym.	-Zapoznanie z przyczynami, mechanizmem uzależnienia oraz konsekwencjami destruktywnych zachowań nawykowych. -Wzmacnianie czynników chroniących, poprzez dostarczanie wiedzy na temat uzależnień, cyberuzależnień, fonoholizmu itp. -Wskazywanie uczniom na alternatywne do zachowań uzależniających sposoby spędzania wolnego czasu poprzez rozwijanie ich zainteresowań i zdolności.	Uczeń modyfikuje własny styl życia w kierunku postaw prozdrowotnych.
	Zapobieganie nieuzasadnionej absencji uczniów- wagary	-Przeciwdziałanie nieuzasadnionej absencji uczniów- współpraca z rodzicami. -Uczenie radzenia sobie z trudnymi emocjami i stresem.	Uczeń modyfikuje własne postawy i przekonania.
	Zapobieganie- pornografia,	-Przeciwdziałanie wczesnej inicjacji seksualnej. -Zajęcia z wychowania do życia w rodzinie. -Zajęcia dotyczące treści szkodliwych w Internecie.	Uczeń modyfikuje własne postawy i przekonania.
	Edukacja prawna uczniów - odpowiedzialność prawna nieletnich.	-Zwiększanie świadomości zagrożeń płynących z łamania prawa. Organizowanie spotkań z przedstawicielami Policji w celu uświadomienia konsekwencji związanych z dopuszczaniem się czynów karalnych.	Uczeń nie łamie prawa. Uczeń modyfikuje własne postawy i przekonania.
	Rozpoznawanie zagrożeń i umiejętność reagowania na nie.	-Pogadanki, rozmowy kierowane, warsztaty na temat różnych zagrożeń cywilizacyjnych (lekarstwa, środki chemiczne, psychoaktywne, alkohol, narkotyki, nikotyna, Internet, uzależnienia, hazard, media np.)	Uczeń wie, że nie może samodzielnie stosować leków i środków chemicznych, niezgodnie z ich przeznaczeniem..

	Wpływ mediów publicznych. Fonoholizm. Ochrona dzieci i młodzieży przed cyberprzemocą i hejtem.	- Zorganizowanie akcji profilaktyczno-wychowawczej o przeciwdziałaniu przemocy rówieśniczej pod hasłem „Ręka w rękę- razem możemy dać więcej wsparcia” - Zajęcia dotyczące cyberprzemocy, treści szkodliwych w Internecie. -Wspieranie rozwoju umiejętności cyfrowych uczniów i ze szczególnym uwzględnieniem bezpiecznego poruszania się w sieci oraz krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie. -Pogadanki na temat cyberprzemocy, hejtu i cyberuzależnienia, wpływu mediów. - Rozmowy kierowane na temat kontaktów w sieci. - Warsztaty, rozmowy kierowane na temat fonoholizmu. - Rozmowy kierowane na temat chwytów marketingowych. -Dyskusje na forum klasy na temat powszechnego korzystania z mediów publicznych oraz ich wpływu na młodych odbiorców. -Poprawa kompetencji kadry szkoły w zakresie reagowania na niepożądane zjawiska, również w cyberprzestrzeni. -Podniesienie osobistych kompetencji cyfrowych uczniów, rodziców i nauczycieli. -Zajęcia dla uczniów służące rozwijaniu umiejętności bezpiecznego poruszania się w sieci i dokonywania krytycznej analizy treści internetowych. -Zachęcanie uczniów do korzystania z pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole.	Uczeń zachowuje się bezpiecznie w sieci. Ma świadomość niebezpieczeństw wynikających z anonimowości kontaktów i podawania swoich danych. Uczeń umiejętnie korzysta z praw konsumenckich. Uczeń adekwatnie do wieku korzysta z mediów publicznych, Internetu i telefonu. Stosuje się do ograniczeń dotyczących korzystania z komputera, Internetu i multimedialnych.
--	---	---	--

Kształtowanie prozdrowotnego stylu życia oraz dbałość o zdrowie.	Edukacja zdrowotna.	-Kształtowanie u uczniów nawyku dbałości o zdrowie własne i innych ludzi. - Zajęcia z pierwszej pomocy. - Zajęcia wspierające nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej „Mały Mistrz” - Zajęcia ruchowe „WF za WF – powrót dzieci z pandemii” - Zajęcia ruchowo-rekreacyjne „Akademia młodych zdobywców”. - Wspieranie rozwoju umiejętności zawodowych. -Tworzenie środowiska sprzyjającego zdrowiu. - Ukazywanie znaczenie odżywiania i aktywności fizycznej dla zdrowia. - Uczenie zdrowego stylu życia. -Rozmowy kierowane, rozmowy indywidualne, organizowanie spotkań z higienistką szkolną, z przedstawicielami służby zdrowia na temat profilaktyki otyłości i nadwagi, cukrzycy, epilepsji.	Uczeń dba o zdrowie własne i innych. Uczeń uczestniczy w szkolnych akcjach i wie, jakie znaczenie dla zdrowia ma odżywianie się i aktywność fizyczna.
	Higiena osobista.	- Pogadanki, organizowanie spotkań z higienistką szkolną służące kształtowaniu nawyków dbania o higienę osobistą i czystość odzieży oraz miejsca pracy i wypoczynku.	Uczeń dba o higienę osobistą, prawidłową postawę np. siedząc w ławce, przy stole.
	Realizacja programów prozdrowotnych.	- Edukacja antynikotynowa. - Realizacja programów: „Nie pal przy mnie proszę” -Realizacja programu: „Znajdź prawdziwe rozwiązanie”. - Realizacja programu „Bieg po zdrowie”. -Realizacja zajęć o charakterze prozdrowotnym.	Uczeń dba o własne zdrowie. Uczeń wie, że palenie szkodzi zdrowiu.
	Bezpieczeństwo podczas aktywności fizycznej.	-Pogadanki na temat stosowania zasad bezpieczeństwa podczas aktywności fizycznej, praktykowania zachowań prozdrowotnych, zasad rywalizacji sportowej.	Uczeń aktywnie spędza wolny czas. Przestrzega zasad bezpiecznego zachowania się w trakcie zajęć ruchowych

	Aktywność o charakterze rekreacyjnym i sportowym ze zrozumieniem jej znaczenia dla zdrowia i przeciwdziałania agresji.	-Promowanie wśród uczniów zachowań prozdrowotnych i wdrażanie ich do aktywnego spędzania czasu np. na wycieczkach rowerowych, wyjazdach na basen, wycieczkach do lasu np.	Uczeń bezpiecznie zachowuje się na wycieczkach i wyjazdach. Umie wybrać bezpieczne miejsce do zabaw i gier. Właściwie reaguje i ocenia zagrożenia
	Pierwsza pomoc przed-medyczna	-Zajęcia związane z uczeniem udzielania pierwszej pomocy	Uczeń potrafi udzielić pierwszej pomocy.
Kształtowanie więzi z krajem ojczystym.	Wychowanie patriotyczne i obywatelskie.	-Kultywowanie wśród uczniów tradycji Narodowych, lokalnych. -Modelowanie postaw patriotycznych poprzez wycieczki do miejsc pamięci i święta narodowe. -Uczenie szacunku do hymnu i symboli narodowych. -Poznanie historii polskich bohaterów narodowych, osiągnięć Polaków. -Udział uczniów w akademiach poświęconych wydarzeniom historycznym naszego kraju. -Świętowanie Dnia Patronów Szkoły.	Uczeń rozumie znaczenie ojczyzny i tradycji narodowych. Zna symbole narodowe (flaga, godło, hymn narodowy). Uczeń kulturalnie zachowuje się w trakcie śpiewania hymnu narodowego. Uczeń szanuje historię Polski. Tłumaczy znaczenie najważniejszych świąt narodowych.
	Polska w Unii Europejskiej.	-Ukazanie miejsca Polski w Unii Europejskiej -Uczenie szacunku do hymnu i symboli Europejskich.	Uczeń dba o dobro wspólne.

Rozwijanie postaw społecznych, patriotycznych i obywatelskich, odpowiedzialności za region i ojczyznę.	Edukacja regionalna.	-Wdrażanie uczniów do kultywowania tradycji miasta i regionu. - Poznanie najbliższego środowiska społeczno – kulturalnego i specyfiki swojego regionu. -Poznanie statusu administracyjnego swojej miejscowości. - Uczestnictwo w imprezach kulturalnych w mieście. -Pogłębienie wiedzy uczniów o własnym regionie. -Poznanie obiektów przyrodniczych o dużych walorach poznawczych oraz specyfiki środowiska przyrodniczego gminy. -Pogłębianie poczucia odpowiedzialności za własne działanie w okolicy i regionie. - Organizowanie i uczestniczenie w konkursach o tematyce regionalnej.	Uczeń zna i docenia walory własnego regionu, zna i szanuje zabytki swojego miasta. Opisuje swoją małą Ojczyznę. Uczeń potrafi wymienić status administracyjny swojej miejscowości (miasto).
Rozwijanie zainteresowań kulturą i sztuką.	Kultura i sztuka.	-Organizowanie wycieczek do muzeum, wyjść do kina, wyjazdów do teatru. -Rozmowy kierowane na temat odbioru i wartościowania różnych dóbr kultury.	Uczeń w kontakcie z dziełami sztuki kształtuje hierarchię wartości, wrażliwość, poczucie własnej tożsamości i postawę patriotyczną.
Rozwijanie zainteresowań czytelniczych	Edukacja czytelnicza i medialna.	-Organizowanie szkolnych konkursów czytelniczych i recytatorskich. -Prezentacje ciekawych książek przez uczniów oraz organizowanie kącików dobrej lektury. -Codzienne czytanie. -Zajęcia z zastosowaniem technologii informacyjnych i komputerowych. - Wykorzystywanie lektury dla twórczej działalności uczniów.	Uczeń jest przygotowany do świadomego uczestnictwa w kulturze i odbioru literatury. Uczeń wykazuje większe zainteresowania czytelnicze.

Rozwijanie wrażliwości na problemy środowiska przyrodniczego.	Wychowanie przyrodnicze.	- Wdrażanie do rozumienia i poszanowania przyrody żywej i nieożywionej. -Udział w akcjach ekologicznych np., „Sprzątanie Świata”, „Dzień Ziemi”. -Udział w konkursach ekologicznych, lekcje, pogadanki, gazetki plakaty, rajdy i wycieczki. -Dyskusje na temat pozytywnych i negatywnych aspektów ingerencji człowieka w środowisko. -Przekazywanie wiadomości, w jaki sposób uczniowie mogą podejmować działania proekologiczne w najbliższym otoczeniu.	Uczeń podejmuje działania na rzecz ochrony przyrody, w swoim środowisku. Uczeń wie, jakie zniszczenia w przyrodzie powoduje człowiek (wypalanie łąk, zaśmiecanie lasów, nadmierny hałas, kłusownictwo).
Świadczenie pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom i ich rodzicom.	Przeciwdziałanie niepowodzeniom szkolnym uczniów.	-Diagnozowanie przyczyn niepowodzeń szkolnych uczniów. -Zajęcia rozwijające umiejętności uczenia się. -Obejmowanie uczniów formami pomocy adekwatnymi do rozpoznanych potrzeb.	Uczeń pokonuje napotykaną w szkole trudność w efektywnym nabywaniu wiedzy i umiejętności szkolnych.
	Rozwijanie ciekawości poznawczej uczniów.	-Angażowanie w proponowane konkursy oraz wydarzenia szkolne i lokalne - Stosowanie metod aktywizujących waloryzacyjnych dla rozbudzania ciekawości poznawczej	Uczeń przejawia ciekawość poznawczą.
	Praca z uczniem mającym trudności w nauce. Praca z uczniem niepełnosprawnym	-Analiza opinii i orzeczeń wydawanych przez poradnię specjalistyczną. -Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. -Dostosowanie wymagań edukacyjnych do rozpoznanych potrzeb i możliwości uczniów. -Pomoc psychologiczno-pedagogiczna. -Rozmowy indywidualne o charakterze wspierającym, mobilizującym, motywującym. - Organizowanie i prowadzenie zajęć rewalidacyjnych i innych specjalistycznych.	Uczeń osiąga sukcesy na miarę swoich możliwości.

		-Podnoszenie samooceny uczniów. -Udzielanie wzmocnień pozytywnych typu pochwała, uznanie. -Rozwijanie umiejętności radzenia sobie ze stresem szkolnym. -Organizowanie zajęć dydaktyczno-wyrównawczych i specjalistycznych. -Wyposażanie uczniów w umiejętności efektywnego uczenia się oraz planowania i organizacji pracy. -Porady i konsultacje dla uczniów.	
	Praca z uczniem doświadczającym skutków pandemii.	-Systematyczne monitorowanie nieobecności uczniów przez wychowawców i rodziców. -Wspieranie uczniów przeżywających trudności szkolne. Docenianie starań związanych z pokonywaniem trudności. - Pomoc psychologiczno-pedagogiczna.	Uczeń przy wsparciu radzi sobie z napotykanymi trudnościami.
Podnoszenie dostępności i jakości wsparcia udzielanego uczniom w szkołach.	Ochrona i wzmacnianie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży.	-Wsparcie dla uczniów i rodziców przez specjalistów zatrudnionych w szkole: psychologa pedagoga specjalnego, pedagoga szkolnego. -Wsparcie dla uczniów, nauczycieli i rodziców przez nauczycieli współorganizujących kształcenie specjalne. -Wsparcie dla uczniów, rodziców przez wychowawców i nauczycieli - Realizacja zajęć profilaktyki zdrowia Psychicznego np. „Zdrowie w głowie”. - Realizacja rekomendowanego programu profilaktycznego ‘Unplugged’ - Realizacja programu Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę „Rówieśnicy”.	Uczeń w razie potrzeby korzysta ze wsparcia specjalistów.

	Praca z uczniem zdolnym	-Organizowanie zajęć rozwijających zainteresowania uczniów. -Przygotowywanie uczniów do konkursów. -Wspieranie inicjatyw uczniowskich. -Wzmacnianie potencjału uczniów poprzez pochwały, uznanie, powierzanie im zadań.	Uczeń rozwija swój potencjał i swoje zainteresowania.
	Postępowania w sytuacjach kryzysowych.	Wspieranie w kryzysach rozwojowych i życiowych dzieci m.in. związanych z wyjazdem rodziców za granicę w celach zarobkowych, doświadczaniem przemocy w rodzinie.	Uczeń otrzymuje wsparcie
	Doradztwo zawodowe	-Diagnozowanie preferencji i uzdolnień uczniów -Zajęcia z doradztwa zawodowego. Wspomaganie uczniów w wyborze kierunku kształcenia i zawodu - Porady i konsultacje dla uczniów.	Uczeń zna swój potencjał i potrafi wybrać odpowiedni kierunek dalszego kształcenia.
	Udzielenie pomocy psychologiczno pedagogicznej uczniom dwujęzycznym, ukraińskim	-Rozpoznawanie i uwzględnianie ich potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych. -Udzielania uczniom wsparcia psychologiczno-pedagogicznego w formie porad i konsultacji. -Kierowania do poradni psychologiczno-pedagogicznej. -Zajęcia dodatkowe i dydaktyczno-wyrównawcze z języka polskiego. - Zajęć rozwijających sferę emocjonalno-społeczną.	Uczeń otrzymuje wsparcie

Zwiększenie kompetencji wychowawczych rodziców.	Współpraca z rodzicami. Poradnictwo indywidualne dla rodziców.	-Konsultacje w sytuacjach problemowych. -Kierowanie rodziców do instytucji udzielających specjalistycznej pomocy. -Wspólna z rodzicami analiza problemów związanych z funkcjonowaniem ich dziecka w szkole. -Zapobieganie nieuzasadnionej absencji uczniów. -Zapobieganie niepowodzeniom szkolnym uczniów. -Organizowanie okresowych spotkań z rodzicami.	Rodziec wraz z nauczycielem umiejętnie i efektywnie pomaga dziecku w rozwiązywaniu problemów.
	- Doskonalenie kompetencji wychowawczych rodziców.	-Organizowanie szkoleniowych spotkań dla rodziców. -Umacnianie dobrych relacji między nauczycielami i rodzicami podczas wspólnie wykonywanych zadań. -Szkolenia dla rodziców dotyczące aktualnych zagrożeń, cyberzagrożeń w procesie wychowawczo – profilaktycznym. - Realizacja rekomendowanego programu profilaktycznego Unplugged – szkolenie dla rodziców. -Akcje informacyjne dla rodziców. -Ulotki w formie elektronicznej.	Rodzice podnoszą swoje kompetencje wychowawcze.
	Wspomaganie wychowawczej roli rodziny	-Organizacja i realizacja zajęć edukacyjnych wychowanie do życia w rodzinie. -Organizowanie warsztatów i szkoleń dla rodziców, -Wymiana opinii i spostrzeżeń, np. w sprawie rozwoju fizycznego, społecznego i psychicznego uczniów lub odczuwanych przez nich potrzeb psychospołecznych. -Podnoszenie świadomości pedagogicznej rodziców. - Udzielanie rodzicom pomocy w trudnych sytuacjach.	Spotkania dla rodziców prowadzone przez wychowawcę, Klasowe zebrania rady rodziców, wywiadówki. Wspólne organizowanie spotkań okolicznościowych, niektórych imprez szkolnych, wycieczek. Porady i konsultacje pedagoga lub psychologa

Podnoszenie kompetencji wychowawczo-profilaktycznych nauczycieli.	Doskonalenie wychowawczo-profilaktyczne. Doskonalenie z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.	Wewnątrzszkolne doskonalenie nauczycieli w ramach zespołów. Organizacja wewnątrzszkolnych szkoleń i warsztatów. Warsztaty i szkolenia zewnętrzne według rozpoznanych potrzeb. -Szkolenie dla nauczycieli dotyczące wspierania dobrostanu, zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży.	Nauczyciele dzielą się własnym doświadczeniem. Rada Pedagogiczna podnosi kompetencje psychologiczno-pedagogiczne
	Doskonalenie kompetencji nauczycieli do pracy z uczniami przybyłymi z zagranicy, w szczególności z Ukrainy,	Szkolenia wewnętrzne z zakresu wsparcia uczniów w radzeniu sobie ze stresem szkolnym i w jaki sposób rozwijać u uczniów ciekawość poznawczą.	Nauczyciele posiadają kompetencje wychowawczo-profilaktyczne.